

KOMPOST I GRØNTSAGSPRODUKTION PÅ DEN LAVPRAKTISKE MÅDE

- Økologikongres 19.11.2025
- Kl 11.30-12-15
- Mødenr. H3
- Lokale C
- Af Ask Rasmussen, Kiselgården A/S

HVEM ER JEG OG HVAD VED JEG OM KOMPOST?

- Ask Rasmussen, 40 år
- Uddannet væksthushavtner i 2006
- Driftsleder og praktiker på Kiselgården A/S på Sjælland
- 80ha med grøntsager, 20ha med kløver i omdrift
- Egen pakkeri og afsætning af primært kål og kartofler

HVORFOR HAR JEG VALGT AT BRUGE SÅ MEGET TID PÅ KOMPOST?

- Vi ser kompost som en del af en langsigtet proces mod sundere jord, ikke som et quick fix
 - Kiselgården har arealer hvor der er tilføjet kompost hvert år i 40 år
- Grøntsagsproduktion er hårdt for jorden, og derfor arbejder vi intenst med forskellige redskaber for at give nok tilbage
- 5 årig sædskifte, hvor grøngødning spiller en stor rolle
- Fantastisk måde at genbruge affald fra vores pakkeri

BRUG HVAD DU HAR TIL RÅDIGHED I NÆROMRÅDET!
MAN KAN HURTIGT FARE VILD I REGNESTYKKER OG
ANBEFALINGER FRA FORSØG, DET HARMONERER BARE
IKKE ALTID MED VIRKELIGHEDEN.

- Økologisk dybstrøelse
- Kløver, fra vores forsøg med kløver dyrket som undersæt i kål og hokkaido
- Halm
- Grøntaffald fra egen pakkeri
- Vækstmedier fra drivhusproduktion
- Drøm i fremtiden: Produktion af pil til flis

ØKOLOGISK DYBSTRØELSE

- Fra vores lokalområde, 8km kørsel
 - Flyttes med lastbil 2-3*årligt
- Den animalske produktion er en af grundstenene i et økosystem i økologisk dyrkning
- **Udfodringer:**
- Kræver stort maskinpark når der skal tømmes stald samt når det skal skubbes i stak
- Hvor lang tid kan vi blive ved med at modtage animalsk gødning?
- Hvad kan vi erstatte det med i fremtiden

KLØVER

- Ca. 20ha med kløver hvert år
- Undersåning i kål og hokkaido
- Grønne marker året rundt hjælper på jordstrukturen i krævende produktion med grøntsager
- Letter afvanding i våde perioder
- Du gør noget godt for jorden, og kan samtidig hente materiale til komposten
- **Udfordringer:**
 - Svært at tilpasse grøntsagsproduktion
 - Fungerer slet ikke i kartofler pga. sen høst
 - Tungt og dyrt at snitte

KLØVER I GRØNTSAGSPRODUKTION

- Etablering allerede i sommeren i en "færdigbehandlet" afgrøde, for så at have nok grøntmasse klar til næste års kompost
- Grønne marker også om vinteren
- 1. Slæt tidligt, allerede i slutning af april i 2025
- Hvidkål plantet 30. April
- Sidste rensning+såning af rødkløver 14.juni
- Kløver fremspiret 23.juni
- Billede fra 15 oktober

GRØNTAFFALD

- Giver god mening hvis:
 - Let adgang til restprodukter og frasortering
 - Du kan bruge komposten på jord som ikke skal dyrkes med grøntsager
 - Du har mulighed for tit at vende komposten
- **Udfodringer:**
 - Risiko for sygdomsspredning, hold styr på dine kompostmiler!

NU HAR VI ALT MATERIALE, HVAD GØR VI SÅ? RENT PRAKTISK!

- **Hvordan:**
- Gujer kompostvender
- Gummiged, rendegraver eller lignende til at flytte rund og stakke op når milen falder sammen undervejs
- Kontinuitet; kræver meget arbejde
- Surdejeffekten; komposten er sulten og skal fodres tit
- **Hvor:**
- Retning på stak ift. vand
- Fast grund, også om vinteren
- **Husk:**
- Kompostdug eller lignende, som er nemt at arbejde med, den skal af og på mange gange. Brug eventuelt sandsække

EFTERSYN OG VEDLIGEHOLD

- Det er ikke venstrehåndsarbejde; afsæt tid til arbejdet hver uge, selv i de travle sæsonener
- Temperatur må gerne komme helt op på 70 grader lige i starten for at dræbe ukrudtsfrø
- Hold derefter temperaturen på 60grader
- Omvendt, må kompsoten ikke blive meget varmere da det kan have den modsatte effekt
- Hvis komposten er kold, specielt på toppen, er det ved at være tid til at fodre og vende den igen; surdejseffekten
- Fugtighed: ikke for tør, tilsæt vand i sommertørke
- Modsat kan man ikke styre fugtighed om vinteren

PRAKTISKE ERFARINGER, BÅDE DE GODE OG DE MISLYKKEDE

De bedste råd:

1. Hvad har du til rådighed, lad være med at gøre det til mere kompliceret end det behøver at være! Dog skal du overbejse hvad du siger JA til at modtage af materiale
2. Byg komposten op omkring:
 - Brunt (kulstof)
 - Grønt (kvælstof)
 - Tommelfingerregel er 2/3 brunt og 1/3 grønt
3. Hvis du vil seriøst i gang med kompostering, kræver det tid, plads, maskiner og kontinuitet

